

Mr Siniša Rankov

PLATNI SISTEMI U JAPANU

U Japanu je direktan elektronski prenos sredstava osnovni način u izvršavanju plaćanja. Funkcionišu četiri glavna sistema plaćanja koja se koriste za obračun i poravnanja. Od toga, tri sistema plaćanja su u privatnom vlasništvu a jedan je pod kontrolom i u vlasništvu Centralne banke Japana - BOJ.

Rad mr Siniše Rankova je prikaz ključnih sistema plaćanja u Japanu koja funkcionišu u platnom prostoru kao bazna infrastruktura za nacionalna i cross border plaćanja. Osim toga, date su i osnovne informacije o načinu razmene finansijskih podataka i funkcionisanju platnih sistema.

Tokio

U Japanu funkcioniše 4 glavna sistema plaćanja za obračun i bankarska poravnanja, od toga su 3 u privatnom vlasništvu (privatne klirinške kuće, TBA), a 4-ti je u vlasništvu i pod nadzorom BOJ. Klirinški sistemi koji funkcionišu su:

1. **Zengin System (ZS)** - vrši obračun prenosa sredstava (*clears retail credit transfers*)
2. **Foreign Exchange Yen Clearing System (FXYCS)** - vrši obradu i obračun za FX transakcije u Jenima (*clears mainly yen legs of foreign exchange transactions*);
3. **Bill and cheque clearing systems (BCCSs)** - vrši obračun računa i čekova (**dijagram-1**) koji se podnose na obradu i obračun kod regionalnih klirinških kuća (*clear bills and cheques presented at regional clearing houses*)
4. **BOJ-NET Funds Transfer System (dijagram 1)** je RTGS - vrši međubankarska poravnanja (*obaveze i potraživanja*), uključujući i neto poravnanje finansijskih obaveza za učesnike koji su članovi privatnih klirinških sistema, (*settle interbank obligations including net obligations of participants in the private sector clearing systems*),¹ monetarne operacije, gotovinske transakcije sa HOV.

Klirinški sistemi vrše obračun, i u odnosu na satnicu operativnog dana, poravnanja (*bilateralna i multilateralna*) između subjekata u sistemima plaćanja. Sve obračune, koje klirinški sistemi izvrše u toku operativnog dana (*vreme kliringa*), znači sve neto pozicije FI (*Finansijskih*

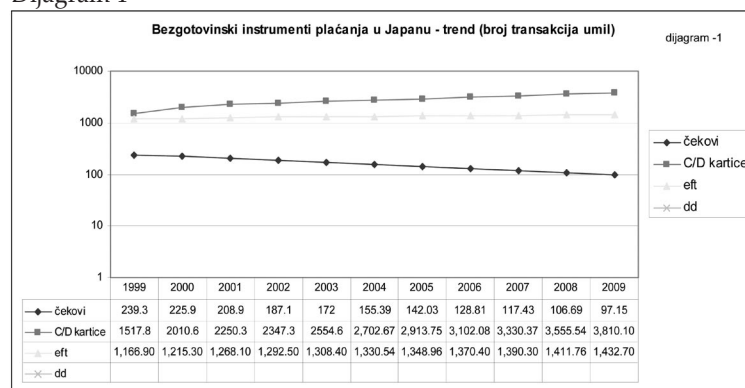
institucija) učesnica/ka u kliringu, se na kraju dana knjiže na tekućim računima (*settled through current accounts*) koji su otvoreni kod BOJ (*CB Japana*).

BOJ obezbeđuje vođenje tekućih računa za sve FI koje ispunjavaju određene finansijske i tehnološke kriterijume, koji su inače javno objavljeni.³ U zahtevima koje BOJ definiše kao uslove za otvaranje i vođenje tekućih računa TR (Tekućih računa) FI, DFO i državne administracije (*pravo na otvaranje* imaju samo direktni učesnici - *direct participants*), navode se sledeći kriterijumi:

1. Finansijski stabilna FI u smislu adekvatnosti kapitala (*sound financial condition in terms of capital adequacy*)
2. Ispunjavanje tehničkih i tehnoloških zahteva i potrebnih informatičkih kapaciteta
3. Obaveza sklapanja ugovora za članstvo u RTGS BOJ
4. Obavezna finansijska kontrola (on-site examinations) BOJ (član 44 zakona BOJ)

U principu ZENGIN system i BCCS su SMP (*small/low value transfers*), a BOJ-NET i FXYCS su SVP (*large value transfers*). Sva 4 navedena sistema plaćanja: BOJ-NET, FXYCS ZENGIN system, i BCCS se smatraju sistemski važnim sistemima plaćanja (*Systemically Important Payment Systems - SIPS*)⁴ računajući ukupnu vrednost prometa koja se ostvaruje u njima i značaj koji sistemi plaćanja imaju u očuvanju finansijske i monetarne stabilnosti NE (*Nacionalne ekonomije*).

Dijagram 1²

Zengin System (ZS)

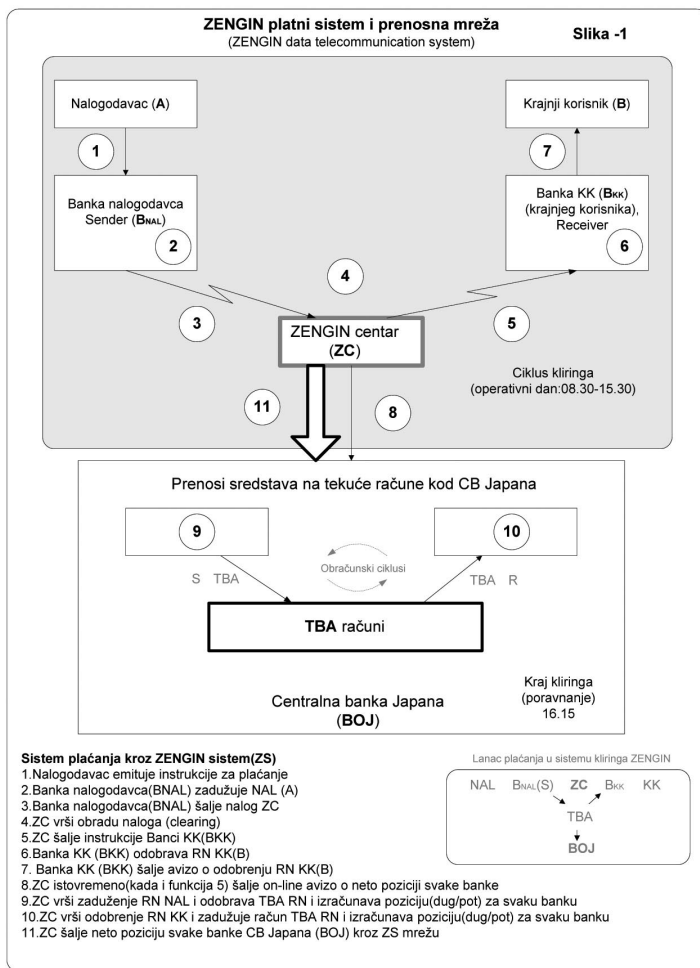
ZS predstavlja domaći klirinški sistem (**slika 1**) koji operativno izvršava prenos sredstava malih vrednosti (*SMP*), za 3 lica, gde su u sistemu ne samo FI (*banke S - sending banks* i *banke R - receiving banks*) već se u lancu plaćanja nalaze i NFI

¹ Payment system in Japan, CPSS red book, Str 253

² Izvor podataka: CPSS, BIS, "Statistics on payment and settlement systems in selected countries", 2003

³ Payment system in Japan, CPSS red book, Str 255

⁴ "Core principles for a systematically important payment systems", 2001, CPSS BIS str 3 znači kompleksan lanac plaćanja i finansijskih transakcija. Transakcije koje se izvršavaju u ZS su: doznake (remittances), isplata plata, isplata penzija, naplate čekova i računa (*direct credits*).

(firma nalogodavac plaćanja i firma korisnik plaćanja).

Funkcionisanje ZS je definisano sa 11 tipova transakcija koje se realizuju u sistemu, a koje su grupisane u:

1. *finansijske* (1, 2, 3, 6),
2. *klirinške* (obračunske), (4, 5) obrada i emitovanje primljenih instrukcija za plaćanje,
3. *direktan proces kliringa* (9, 10) sa formiranjem neto pozicije (dugovne ili potražne)
4. *izveštajne transakcije* (poruke), (7, 8)
5. formiranje konačne dnevne pozicije u kliringu svake banke u BOJ (11) i knjiženje na TR, kao kombinovana *finansijsko-izveštajna* transakcija.

Neto pozicija učesnika u ZS se izvršava kroz BOJ-NET sistemu transfera sredstava kao RTGS transakcija. Prvo se izvršava prenos

sredstava sa računa učesnika koji ima neto dugovnu poziciju (*net debit positions*) na račun kod TBA, posle tako izvršenog prenosa izvršava se transfer sa računa kod TBA na račun učesnika sa neto potražnom pozicijom.

Međubankarsko poravnanje se smatra konačnim kada se izvrši kroz BOJ-NET (RTGS). Raspoloživost sredstava u kliringu je, u većini slučajeva, za KK završena pre međubankarskog poravnanja (*settlement*), jer banka KK izvršava odobrenje računa KK odmah po prijemu instrukcije za plaćanje od ZC (ZENGIN obračunskog centra⁵).

Upravljanje rizikom (*Risk management*)

Uvođenjem BOJ-NET po novom sistemu bruto obračuna (RTGS), ZS je projektovao novu šemu kliringa, odn. TBA je dobio ulogu obračunskog centra (*Central counterparty - CCP*⁶), tako se obračunski obaveze između učesnika (*FI banka NAL - sender i banka KK-receiver*) zamenjuju sistemom obračuna između učesnika

i TBA (*Tokio Bankers Association*)

Po novoj šemi i pravilima, svaki učesnik je obavezan da deponuje garantni iznos (*deposit collateral*) kod TBA u iznosu najvećeg neto zaduženja (*sender net debit cap*) banke pošiljaoca (*banka sender*) sa ciljem održavanja dnevne likvidnosti u plaćanjima. Svaki učesnik je u poziciji da garantni depozit (*deo ili u celini*) zameni garancijom drugih učesnika (*guarantor banks*), koje su obavezne da izvrše potrebno pokriće prema TBA, odn. bankama koje su servisirale manjak likvidnosti.

Ako se pojavi stanje nedovoljne likvidnosti (banka nije u poziciji da izvrši dospelje obaveze u plaćanjima), TBA će izvršiti naloge na bazi pokrića sa računa banaka, koje su unapred nominirane kao banke koje obezbeđuju sredstva (*assigned in advance as "liquidity provider banks"*)

⁵ ZENGIN system predstavlja SMP koji operativno vrši kliring u PP u Japanu, a ZENGIN centar je deo sistema koji vrši prijem, obradu i rutin primljenih naloga ka ostalim subjektima sistema plaćanja (banka R, BOJ, TBA)

⁶ CCP - posrednik (TBA) u izvršavanju obračuna između banke S i R u sistemima plaćanja ZENGIN i FXYCS

- nominirano ih je 25). Sa ciljem povraćaja sredstava bankama koje su izvršile obaveze u plaćanjima (nedostajuća likvidnost), TBA će na tržištu prodati collateral banke dužnika (*banka sender*) i refundirati korišćena sredstva.

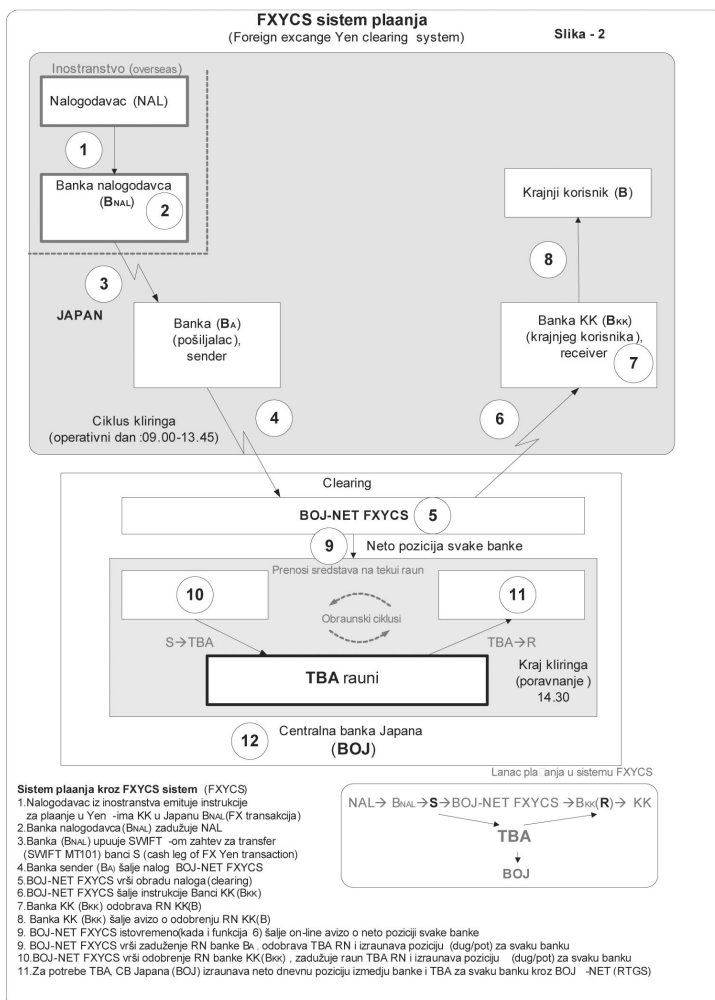
Za slučaj da je collateral za pokriće nedostajuće likvidnosti zamenjen garancijom banke garantora, povraćaj sredstava banci koja je obezbedila iznos sredstava za plaćanje (*liquidity provider bank*) izvršiće banka garantor.

Foreign exchange Yen Clearing System (FXYCS)⁷

FXYCS je uveden sa ciljem kliringa i settlement-a za plaćanja u Yen-ima za cross border finansijske transakcije (**slika 2**). Cross border finansijske transakcije su: FX transakcije, transakcije vezane za plaćanja obveznica (*bonds*) denominiranih u domaćoj valuti (*Yen*) i plaćanja u poslovima uvoza i izvoza roba i usluga.

Sistem poravnanja (*settlement*) u FXYCS sistemu

U principu neto pozicija učesnika u sistemu plaćanja FXYCS se izvršava kroz BOJ-NET sistemu plaćanja (*RTGS*), svakog operativnog dana, u 14.30, pri čemu se prvo prenose sredstva sa računa učesnika koji imaju neto dugovnu poziciju na račun kod TBA, a zatim se, posle ciklusa neto dugovnih prenosa, izvršava sledeći ciklus prenosa sa računa kod TBA na račun učesnika sa neto potražnom pozicijom (slično sistemu knjiženja u ZENGIN sistemu). Međubankarsko poravnanje se smatra konačnim kada se neto pozicije proknjiže (*settled through the BOJ-NET*) kroz BOJ-NET (*RTGS* mode poravnanja je raspoloživ i za pojedinačne učesnike - FI direktne članove), ali je u principu ipak dosta limitiran (*operativni dan rada RTGS je od 09.00 - 17.00*). Plaćanja koja se izvršavaju

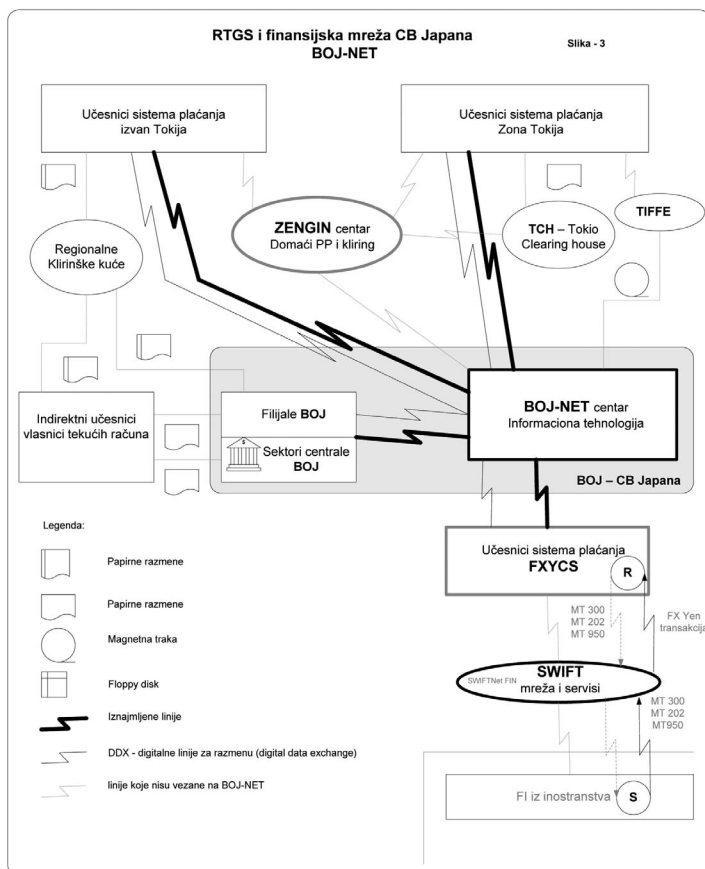
u BOJ-NET odmah se realizuju, promptno po prijemu naloga za plaćanje i rasknjižavaju na tekućim računima FI (i dr. direktnih učesnika u SVP (*RTGS*)).

Upravljanje rizikom u FXYCS sistemu plaćanja

U sistemu plaćanja FXYCS, uvedene su određene upravljačke akcije i mere, sa ciljem kontrole moguće pojave rizika. Po novoj šemi upravljanja TBA ima ulogu centralnog posrednika u obračunu (*clearing counterparty - CCP*), pri čemu se međusobni obračuni između FI (*banaka S i R*) zamenjuju obračunom učesnika banaka S, R i TBA. Svaki od učesnika u sistemu plaćanja je u obavezi da utvrdi potražni limit (*NCL - Net credit limit*) u odnosu na svakog drugog učesnika u plaćanju na bilateralnom principu.

U slučaju kada banka (učesnik u sistemu

⁷ Foreign Exchange Yen Clearing System, sistem plaćanja za kliring FX transakcija u Yen-ima (cash leg)

BOJ-NET RTGS sistem plaćanja CB Japana (BOJ-NET)

BOJ-NET predstavlja on line sistem elektronskog prenosa sredstava, koji sadrži dva sistema: sistem BOJ-NET EFT i sistem poravnanja za državne obveznice (*BOJ-NET JGB - Japanese Government bonds*).

Vrste transakcija i usluga koje se izvršavaju u BOJ-NET EFT (slika 3) sistemu plaćanja, koji je u vlasništvu i pod kontrolom CB Japana su:

1. EPS (*Elektronski prenos sredstava*), odn. EFT (*Electronic Funds Transfer*) između finansijskih institucija, transakcije iz poslovanja na novčanom tržištu (*money market*) i transakcije iz prometa HOV
2. EPS (*EFT*) koji se vrši između računa pojedine FI
3. Poravnanja neto pozicija koja se vrše za potrebe privatnih klirinških sistema
4. EPS koji se vrše između FI i BOJ, koji uključuju i monetarne operacije na otvorenom tržištu (*open market operations*), e.g. kupoprodaja kratkoročnih HOV

Sistem poravnanja (Settlement)

Transakcija koja se izvrši kroz BOJ-NET smatra se neopozivom i konačnom (*final and irrevocable settlement*). BOJ dozvoljava učesnicima (FI) i drugim direktnim članovima RTGS, odlazak u prekoračenje na tekućim računima u toku dana (*intraday overdraft facility*), bez troškova, ako se prekoračenje izmiri do kraja operativnog dana. Dozvoljeno prekoračenje, kao deo šeme olakšica BOJ, je takođe raspoloživo i za simultane DVP procese (*delivery versus payment*) i instrumente obezbeđenja plaćanja SPDC (*simultaneous processing of DVP and collateralization*).⁹

plaćanja) nema dovoljno sredstava na računu za dnevna plaćanja (*nedovoljna likvidnost*), sistem FXYCS ima pravilo (*loss sharing rule*), koje obavezuje ostale banke (*survivor banks*) sa dovoljnom likvidnošću, da izvrše potrebna pokrića za iznos nedostajućih sredstava. Proporcija nedostajućih sredstava po svakoj banci za pokriće, izračunava se na bazi setovanog NCL (*i izdvojenih sredstava - deposit collateral*) u odnosu na nelikvidnu banku (*defaulting participant*), a pokriće se prenosi na TBA radi dalje realizacije plaćanja.⁸ U principu u sistemu plaćanja definisana su pravila koja se primenjuju za slučaj nedovoljne likvidnosti učesnika, odn. slično principu u ZENGIN sistemu plaćanja, premošćavanje nedovoljne likvidnosti realizuje se preko posebnih banaka u sistemu (*liquidity provider banks*). Ramburs (povraćaj sredstava) bankama iz čijih se sredstava vrši pokriće vrši TBA putem prodaje instrumenata za obezbeđenje plaćanja (*collateral*).

⁸ Payment system in Japan, CPSS red book, 3. 4. 6. Str 273

⁹ ibid. 3. 5. 5 str 274

Upravljanje rizikom (Risk management)

BOJ je CB sa velikim iznosom prometa novčanih sredstava (po broju dnevnih/god transakcija i dnevne/god vrednosti prometa), informatički integrisan sistem plaćanja (ZENGIN sistem, FXYCS, BCCS, TBA, TIFFE, TCH, regionalne klirinške kuće) podržan računarskim mrežama (BOJ-NET, JBNET, Zengin centar i mreža) i ukupno posmatrano, predstavlja kompleksan sistem finansijskih transakcija i tehničkih struktura.

S obzirom na složenost ukupne strukture plaćanja u SVP, SMP i SSS, može se konstatovati da su ukupna finansijska sredstva, koja se nalaze u prometu kroz navedene sisteme plaćanja, značajno izložena pojavi sistemskog, kreditnog, rizika poravnjanja, rizika likvidnosti, operativnog rizika i dr. oblicima rizika, očekivanih (*expected losses*) i neočekivanih (*unexpected losses*) gubitaka kao materijalnih posledica).

Sa ciljem redukcije navedenih rizika BOJ je uvela niz upravljačkih mera radi finansijske preventive i zaštite sredstava u sistemima plaćanja, e.g. dozvoljena prekoračenja (*bez limita u pogledu iznosa*) sa mehanizmima za njihovo pokriće, collateral instrumenti sa nedeljnim usklađivanjima tržišne vrednosti (*koja varira u zavisnosti od tipa HOV i njihove dospelosti*), obezbeđenja sa vrednošću koju collateral pokriva (*marked to market with haircuts*), unutrašnjim mehanizmima bezbednosti sistema plaćanja (SW zaštite, HW zaštite, bezbedne komunikacione mreže, duplirani resursi i komunikacioni putevi, hot backup). Projektovani su centri za slučaj velikih otkaza informatičkih resursa (ključni komunikacioni čvorovi i putevi BOJ-NET su duplirani) i pripremljeni planovi rada za vanredne uslove.

BOJ-NET servisiraju 4 glavna računara u dva ključna centra (*Tokio i Osaka*). Za redovan rad sistema plaćanja informatički resursi su duplirani (znači da su 4 računarska sistema uvek u funkciji sa visokom pouzdanošću u izvršavanju funkcija sistema plaćanja i mogućnošću preuzimanja za slučaj otkaza pojedinih računarskih sistema). BOJ/NET je

maksimalno zaštićen od mogućih rizika, e.g.), podaci koji su predmet razmene su šifrirani, definisane su procedure za kontinuitet poslovanja FI-BOC (*business continuity planning*), contingency planning (*planovi zaštita sa ciljem nastavka poslovanja u slučaju nacionalnih katastrofa - maintaining the economic activity of residents in disaster areas*)

Projekat razvoja BOJ-NET (nova generacija sistema: RTGS-XG)

Na bazi značajnog iskustva u upravljanju sistemima plaćanja, CB Japana je pripremila predlog projekta za novu generaciju RTGS (RTGS-XG).¹⁰ Projekat sadrži dva nova modula:

1. Upravljanje likvidnošću-dinamički proces kontrole likvidnosti (LSF - *Liquidity Saving Features*), koji će u RTGS-XG biti uključen kao BOJ-NET FTS sa LSF
2. U BOJ-NET FTS LSF biće integrisana dva postojeća sistema plaćanja FXYCS (očekuje se aktiviranje 2008 god) i ZENGIN sistem (*prema planu do 2011 god*).

Integracijom dva navedena sistema plaćanja i uključivanjem dinamičke kontrole likvidnosti u RTGS-XG (BOJ-NET FTS sa LSF), učesnici sistema velikih plaćanja će biti u poziciji da izvršavaju plaćanja sa manjim obimom sredstava i značajno manjim obavezama rezervisanja sredstava za izvršenje plaćanja sa ciljem održavanja dnevne likvidnosti (*achieving intraday finality*) kroz RTGS. Integracija ukupnog sistema velikih plaćanja će značajno povećati efikasnost i bezbednost plaćanja, bolje i produktivnije plaćanje, i konačno, poboljšati ukupne performance RTGS i sistem upravljanja rizikom.

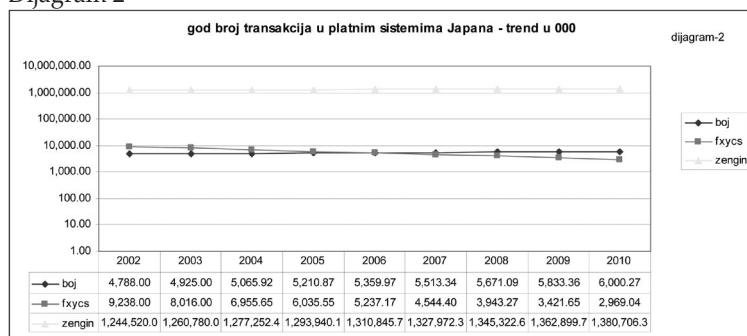
Statistika broja transakcija i vrednosti prometa u sistemima plaćanja u Japanu

Na bazi sređenih statističkih podataka,¹¹ za period od 5 godina, napravljene su i prognoze, (dijagram 2) (*uz pretpostavku da će kretanje broja*

¹⁰ Bank of Japan Outline of the issue "Payment system and settlement systems report", 31 mart 2006

¹¹ Izvor podataka: CPSS, BIS, "Statistics on payment and settlement systems in selected countries", 2003

Dijagram 2

transakcija i vrednosti prometa ostati stabilno i u narednih 5 godina), sa ciljem analize tendencija i mogućih promena u sistemima plaćanja u Japanu. Iz prikaza broja transakcija evidentno je da SMP (ZENGIN sistem) ima najveći broj transakcija (mali iznosi, a veliki broj naloga), dok su ostala dva sistema FXYCS (sa tendencijom pada broja naloga: e.g. 2002. 9.238,00 mil, a 2010. 2.969,04) i BOJ-NET (tendencija rasta broja naloga: 2002. 4.788,00 mil, a 2010. 6.000,27 mil) sa značajno manjim brojem transakcija (mali broj naloga, a značajno veći iznosi prometa), što u principu i karakteriše RTGS sisteme plaćanja. Simulacija budućih kretanja broja transakcija, statistički pokazuje delta grešku (procene na bazi trenda i moguća odstupanja), ali se u principu može zanemariti, jer je izvršeno modeliranje imalo za cilj procenu budućih tendencija i sagledavanje pozicija 3 najvažnija sistema plaćanja u finansijskoj infrastrukturi Japana.

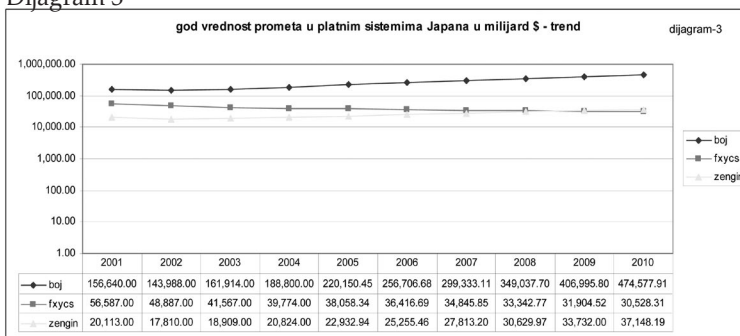
Kada se posmatraju sistemi plaćanja sa ciljem sagledavanja potencijala i značaja, u analizu mora biti uključen i kvalitativni kriterijum za procenu: vrednost prometa (veličine su na godišnjem nivou iskazane: i broj transakcija

i vrednost ukupnog prometa). U prikazu na (dijagramu 3) date su vrednosti prometa za sva tri SIPS (systemically important payment systems) za period od 5 god posmatranja, izražena u milijardama \$. Stabilni statistički podaci (period iz prošlosti: 2001-2004) i simulacioni rezultati, dobijeni prognozama kretanja na bazi trenda, pokazuju

performanse sistema plaćanja i njihove finansijske kapacitete značajne za finansijsku stabilnost NE.

BOJ-NET je po vrednosti prometa, obimu sredstava koja se realizuju u sistemu plaćanja, ključni sistem plaćanja i dominantno doprinosi monetarnoj ravnoteži i servisiranju ekonomske efikasnosti Japana. BOJ-NET je RTGS koji i drugi sistemi plaćanja (ZENGIN sistem, FXYCS) koriste za konačna poravnanja (posle izvršenog kliringa u samim sistemima) na tekućim računima učesnika. Budući planovi BOJ pokazuju nameru CB Japana da izvrši infrastrukturnu i finansijsku integraciju 3 ključna sistema plaćanja i na taj način poveća efikasnost i produktivnost, a značajno smanji stepen komplikovanosti upravljanja sistemima plaćanja i mogućim pojavama rizika u njima.

Dijagram 3¹²

¹² izvor podataka: CPSS, BIS, "Statistics on payment and settlement systems in selected countries", 2003.

Rezime

Savremeno poslovanje u Japanu je nastalo sa prvim oblicima menjačkih poslova u vreme feudalnog Tokugawa Shogunate (1603-1867). U Japanu je direktan elektronski prenos sredstava osnovni način u izvršavanju plaćanja.

U principu u Japanu funkcioniše 4 glavna sistema plaćanja koja se koriste za obračun i poravnanja, od toga 3 sistema plaćanja su u privatnom vlasništvu, a samo jedan je pod kontrolom i u vlasništvu BOJ (Centralna banka Japana). Navedena 3 sistema plaćanja (kliring) su: *Zengin Data Telecommunication System (Zengin System)* vrši obračun prenosa sredstava kao SMP (*clears retail credit transfers*), Foreign Exchange Yen Clearing System (FXYCS) - vrši obradu i obračun za FX transakcije u Jenima (*clears mainly yen legs of foreign exchange transactions*), Bill and cheque clearing systems (BCCSs) - vrši obračun računa i čekova koji se podnose na obradu i obračun kod regionalnih klirinških kuća (*clear bills and cheques presented at regional clearing houses*). BOJ-NET Funds Transfer System je RTGS - koji vrši međubankarska poravnanja (*obaveze i potraživanja*), uključujući i neto poravnanje finansijskih obaveza za učesnike koji su članovi privatnih klirinških sistema, (*settle interbank obligations including net obligations of participants in the private sector clearing systems*), monetarne operacije, gotovinske transakcije sa HOV. Cilj rada je prikaz ključnih sistema plaćanja (SP) u Japanu i analiza 3 glavna SP koji funkcionišu u platnom prostoru kao bazna infrastruktura za nacionalna i cross border plaćanja. U radu su date osnovne informacije o načinu razmene finansijskih podataka i funkcionisanja platnih sistema sa ciljem njihovog upravljanja.

Autor posebno razmatra promene, koje je BOJ najavila kao novu generaciju SVP (RTGS-XG), odn. kompleksan razvojni projekat. Projekat čine dve faze: prva faza je, prema planu CB Japana (BOJ), uvođenje sistema upravljanja likvidnošću (*liquidity-saving features (LSF)* u BOJ-NET FTS (RTGS), druga faza je promena strukture postojećeg SVP i njegova integracija sa dva najveća SP po broju transakcija i vrednosti prometa u plaćanjima: ZENGIN system i FXYCS u novi BOJ-NET FTS with LSF. BOJ planira da u procesu implementacije prvo realizuje uvođenje sistema za upravljanje likvidnošću i integraciju FXYCS sistema u BOJ-NET FTS do zaključno 2008. godine. Poslednja faza implementacije, definisano prema razvojnom planu, predstavlja integraciju najvećeg SMP (sistema malih plaćanja) ZENGIN system do kraja 2011 godine.

Ključne reči

BOJ-NET EPS, ZENGIN SMP, Sistem poravnanja za Fx transakcije u Yen-ima (FXYCS), RTGS (Sistem velikih plaćanja sa bruto obračunom), Sistem malih plaćanja (SMP), Sistem plaćanja (SP), Elektronski prenos sredstava (EPS), Sistem za upravljanje likvidnošću sa uštedama (SUL-LSF), Klirinški sistem (Kliring), Nacionalna ekonomija (NE), Adekvatnost kapitala (AK), Sistemski važni sistemi plaćanja (SIPS), Centralni agent u kliringu (CCP), Tekući račun (TR), Direktan učesnik u SP (DP), Indirektan učesnik u SP (IP), Banka pošiljalac (S), Banka primalac (R),

Summary

The modern business in Japan is said to have originated with "money exchangers" in the feudalistic Tokugawa Shogunate (1603-1867). In Japan, direct wire transfers are utilized as the preferred means of payment.

There are four major payment systems for clearing and settling interbank payments in Japan - three clearing systems in the private sector and a funds transfer system operated by the central bank. The three clearing systems are: the Zengin Data Telecommunication System (Zengin System), which clears retail credit transfers; the Foreign Exchange Yen Clearing System (FXYCS), which clears mainly yen legs of foreign exchange transactions; and bill and cheque clearing systems (BCCSs), which clear bills and cheques presented at regional clearing houses.

The BOJ-NET Funds Transfer System is the central bank's funds transfer system (RTGS) and is used to settle interbank obligations including net obligations of participants in the private sector clearing systems.

The paper is introducing the main payment systems (PS) in Japan and has the objective to make an overview of the 3 major PS of the current payment systems infrastructure. Presented is the detailed information regarding the financial data exchanges and the basic flow of informations that is used to manage the payment systems.

An extra focus is related to those changes that have been announced by the Bank of Japan (BOJ), i.e. its proposal for the next-generation RTGS (RTGS-XG) project. The project consists of two stages: first, the Bank of Japan will introduce liquidity-saving features (LSF) into the RTGS mode of the BOJ-NET FTS, second, the BOJ will modify the BOJ-NET FTS to incorporate large-value payments that are currently handled by two private-sector DNS systems -- the Foreign Exchange Yen Clearing System (FXYCS) and the Zengin System -- into the new BOJ-NET FTS with LSF. Bank of Japan plans to introduce LSF into the BOJ-NET FTS and incorporate payments handled in the FXYCS into the new BOJ-NET FTS with LSF during fiscal 2008. The BOJ plans to incorporate small-value payments handled in the Zengin System into the new BOJ-NET FTS with LSF in around 2011.

Key words

BOJ-NET FTS, **ZENGIN** system, Foreign exchange yen clearing system (**FXYCS**), **RTGS** (Real Time Gross Settlement system), Retail system, Payment system, Funds transfer system (**FTS**), Liquidity saving feature (**LSF**), Clearing system, National economy (**NE**), Capital adequacy, Low value transfers, High value transfers, Systemically important payment systems - **SIPS**, Central counterparty-**CCP**, Current accounts (**CA**), Direct participant (**DP**), Indirect participant (**IP**), Sending bank (S-sender), Receiving bank (R-receiver) **PLATNI SISTEMI u JAPANU** (*Payment systems in Japan*)